

Oppilaiden koulukuljetukset

Mitä ja miten poliisi valvoo?

Poliisitarkastaja Konsta Arvelin, Poliisihallitus, poliisitoimintayksikkö, valvonta- ja hälytystoiminnan vastuualue

Tapahtuipa kerran
maakunnassa...

Kuka valvoo ja mitä?

- Poliisi, Rajavartiolaitos ja Tulli valvovat omalla tehtäväalueellaan
 - ✓ tieliikennelain ja ajoneuvolain noudattamista
 - ✓ liikenteen palveluista annetun lain noudattamista
 - ✓ ajo- ja lepoaika-asetuksen ja ajopiirturiasetuksen noudattamista.
- Aluehallintovirasto valvoo työsuojeluviranomaisena muun muassa työaikalain noudattamista.

Minkälaisia asioita koulukuljetuksissa valvotaan?

- Kuljetuksen ja kuljettajan osalta valvotaan, että
 - kuljettajalla on edellytykset kuljettaa koulukuljetukseen käytettävää ajoneuvoa
 - kuljettajalla on ajo-oikeus
 - kuljettajalla on – käytettävästä ajoneuvosta riippuen – ammattipätevyysasiat kunnossa ja esittää tieliikennelain kuljettajakortti tai piirturikiekot sosiaalilainsäädännön mukaisesti
 - liikennelupa-asiat ovat kunnossa
 - kuljetukseen käytettävä ajoneuvo on kunnossa ja liikenteeseen soveltuva (tarkistetaan ajoneuvon kunto, rakenne, varusteet, viat ja puutteellisuudet sekä ennen kaikkea koulukuljetusmerkintä [kilpi tai kupu]).
- Matkustajien osalta valvotaan,
 - onko matkustajien määrä sallitun rajoissa
 - käyttävätkö matkustajat turvavöitä tai muita heidän liikkumistaan estäviä ajoneuvoon asennettuja turvalaitteita
 - käytetäänkö lasten kuljettamiseen lasten turvalaitteita niissä tilanteissa, joissa lainsäädäntö sitä edellyttää.

Miten valvotaan ja vaikutetaan?

- Koulukuljetuksia valvotaan ”perinteisen liikennevalvonnan” keinoin:
 - ✓ ajoneuvojen ja kuljetusten tienvarsitarkastukset
 - ✓ kuljettajan asiakirjatarkastukset ja matkustajien turvalaitetarkastukset.
- Ennen lukukauden alkamista voidaan tehdä liikenneturvallisuustyötä yhdessä kuntien kanssa.
- Viranomaisten liikenneviestinnällä tarjotaan tietoa lain vaatimuksista, lain noudattamisen valvonnasta ja viranomaisten toimenpiteistä.
- Liikennekasvatuksella vaikutetaan muun muassa asenteisiin ja turvalaitteiden käyttöön.

Lopuksi urbaaneja legendoja ja niiden oikaisuja

- **Tietenkin linja-autossa voi matkustaa ilman turvavyötä ja se on ihan turvallista!**
 - ❑ Ei voi, koska turvavyötä matkustaminen ei ole yhtään sen turvallisempaa linja-autossa kuin muussakaan ajoneuvossa. Tieliikennelain 90 §:n mukaan kuljettajan ja matkustajan on linja-autossa käytettävä istumapaikalle asennettua turvavyötä. Se on sitten asia erikseen, jos linja-auton istumapaikalle ei ole asennettu turvavyötä.
- **Ilman muuta linja-auton vessassa voi käydä ajon aikana!**
 - ❑ Niin älyttömältä kuin se kuulostaakin, vessaan ei saa ajon aikana mennä, koska vessaan menevä matkustaja ei käytä istumapaikalle asennettua turvavyötä. Olenaisempi kysymys kuuluu, miksi linja-autoihin yleensäkkään tehdään WC, jos se ohjaa ihmisiä toimimaan lainvastaisesti. Ymmärrän kyllä, että monen mielestä vessahätä ei lue lakia.
- **Totta kai luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä linja-autossa saa tilapäisesti ylittää rekisteriin merkityn matkustajamäärän 30 prosentilla!**
 - ❑ Ilman muuta saa, jos matkustajille on joko asianmukainen istumapaikka tai seisomapaikka. Jos linja-autossa ei ole kuin istumapaikkoja, rekisteriin merkittyä matkustajamäärää ei saa ylittää, koska matkustajan velvollisuus käyttää istuma- tai seisomapaikkaa, joka täyttää sitä koskevat vaatimukset, on ehdoton.

Viimeiseksi vastaus katsojan kysymykseen

Kuka ottaisi tehtäväkseen tiedottaa matkailupalveluyrityksille niiden omien asiakkaiden linja-autokuljetuksiin tarvittavasta henkilöliikenneliikenneluvasta ja ohjata kysymyksiä esittävät oikeaan paikkaan?

- Henkilöiden kuljettamiseen tiellä korvausta vastaan tulonhankkimistarkoituksessa tarvitaan lupa.
- Kyse on luvanvaraisesta toiminnasta liikenteessä, jos matkailupalveluyritys kuljettaa omia asiakkaitaan paikasta a paikkaan b.
- Liikenneluvan tarpeesta sekä laista ja sen oikeasta tulkinnasta tiedottaminen sopii parhaiten poliisille lain noudattamista valvovana viranomaisena ja Traficomille lupaviranomaisena.

Kiitos